

הצבי ודדק

יודל ע"י מוסדות קוסון בארד"ק
בנשיאות אדמו"ר שליט"א
בני ברק - נבטע זאב

מוכון בני שלשים

גליזין מס' 22 • שנה א'

בס"ד • פרשת מטות מסעי תשפ"א

דברי תורה מאת ח"כ אדמו"ר שליט"א

מפני ב' פרידות טובות שיש לי להוציא מהם רות המואביה ונעמה העמונית. צ"ב טעם שקרא להן פרידות, בגמ' (ב"ק 91א) שתי פרידות פירש"י פרידות גזולות. ויש להוסיף רמז, שתי פרידות גימ' רות מואביה נעמה עמונית.

נקם נקמת בני ישראל מאת המדוינים אחר תאסף אל עמך. לכאורה צ"ב לאזיה צורך היה נחון להודיעו שמיתתו תלויה בדבר, וי"ל דהנה משה רבינו רעיא מהימנא היה מוכן ומוזמן בכל עת למסור נפשו בעד כלל ישראל, אבל עד עתה לא עלתה בידו רק במחשבה ולא במעשה, וכמו"ש רבי עקיבא כל ימי הייתי מצטער מתי יבא לידי ואקיימנו (ברכות 58א), וכאן מילא היה"ת משאלת לבו ונתן בידו לקיים מסירות נפש בפועל ממש דהרי ידע שמיתתו תלויה בדבר ואעפ"י הלק בזריות לקיים מצות ד' ועי"ז קירב מיתתו הרי זה מסירות נפש ממש.

ואת בלעם בן בעור דרנו בחרב. פירש"י הוא בא על ישראל והחליף אומנתו באומנתם שאין נושעים אלא בפרים ע"י תפלה ובקשה ובא הוא ותפש אומנתם לקללם בפיו אף הם באו עליו והחליפו אומנתם באומנות האומות שבאין בחרב שנאמר ועל חרבך תחיה. ולכאורה צ"ב וכי בשביל שהוא החליף אומנתו צריכים גם ישראל לעשות כמעשהו הלא אנו אין כחנו אלא בתפלה הקול קול יעקב ומאי איכפת לן מה שעשה הוא, אלא ברכב ואלה בוססים ואנחנו בשם ד"א נזכיר. וי"ל עפ"י"ש וק"ק בספר אגרא דפרקא אות ה' שלא להזכיר שם של רשע כי בזה נותנים לו כח וחיות, נמצא אם היו ישראל מתפללין למפלתו היו צריכים להלחיק את שמו, וכדי להמנע מזה הוצרכו גם הם להלחיק אומנתו ולהרוג בחרב, כן יבאדו כל אויבין ד' אכ"ר.

ויאמר אלעזר ברחן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה. פירש"י לפי שבא משה לכלל כעס בא לכלל טעות שנתעלמו ממנו הלכות גיעולי נכרים וכן אתה מוצא במשני למלואים שני' ויקצוף על אלעזר ועל אימרתו בא לכלל כעס בא לכלל טעות וכן בשמענו נא המורים וכן את הסלע ע"י הכעס טעה. צ"ב כל כך להם וכן בשביל כעס דקדושה טעה בדבר הלכה. והנה לאמרו חז"ל (שבת 23) אין הקבה' משרה שכינתו אלא על חכם גבור ועשיר. והנה ג' מעלות אלו מוטלות בשעת כעס, חכמה

זה הדבר אשר צוה ד'. פירש"י זה הדבר מיעוט הוא לומר שהחכם בלשון התורה ובעל בלשון הפרה וכו' ואם חלפו אין מותר ואין מופר. י"ל בדרך מליצה על מה שאמרו חז"ל (ע"ז 10) שיחת חולין של ת"ח צריכה לימוד. כלומר שהת"ח יהיה זהיר ולמוד בלשונו שלא לדבר בשפת המון העם אלא בסגנון הנאה לת"ח. וכן י"ל איפכא איש המוני לא יטול לעצמו שפת ת"ח אלא יכיר את מקומו ויודבר בלשון העם. וז"ש זה הדבר פי' הלכות דיבור, החכם בלשון א' והבעל בלשון אחרת ואל יחליפו בתפקידן, ולכן נאמרה פרשה זו לראשי המטות דייקא.

השבע שבועה. צ"ב למה בנדר כתיב כי ידור נדר קאי הפעולה על הנדר, ובשבועה כתיב השבע שבועה, לכאורה הול"ל או ישבע שבועה. וי"ל דהנה יש חילוק בין נדר לשבועה דהנדר נעשה במחשבה תחילה במקומו וישוב הדעת, משא"כ שבועה גריל להיות מתוך כעס וקצף, וכמו"ש (דברים א' 10) ויקצוף וישבע לאמור, אשר נשבעתי באפי (תנ"ך 10) וכדאמרו חז"ל (נדה 10א) בשעה שהאשה כורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תזקק לבעלה וכו', ולכן בנדר אמר כי ידור נדר דהיינו בכונה שרוצה לנדרו, אבל בשבועה שייך השבע שבועה פי' דבלא מחשבה תחילה נזרקה שבועה מפיו.

לא יחל דברו. אמרו חז"ל בגמ' (תמ"ה 1) היתר נדרים פורחים באויר. פירש"י התרת נדרים שאמרו חכמים שהחכם מותר את הנדר מעט רמז יש במקרא ואין על מה לסמוך אלא שכן מסור לחכמים בתורה שבעל פה. וצ"ב למה נקטו דייקא לשון זה פורחין באויר ומה רמזו בזה. וי"ל הנה אמרו חז"ל (ספחים 15) עה"פ ואשברם לעינים (דברים ט' 19) תנא לוחות נשברו ואותיות פורחות. ולפי"ז י"ל הכונה הנה הנדר הוציא הנדר מפיו ודברו נצב קיים והיאך יתירנו החכם ועוקרו מעיקרו. וז"ש ידש ביד חכמים לנתק את אותיות הדיבור מן הנדר ויכאילו הם פורחות באויר וממילא בלל הנדר. ולכן אמרו זה רק לגבי היתר נדרים ע"י חכם, משא"כ הפרת נדרים אין האותיות פורחות אלא הנדר קיים רק שהתורה נתנה חכ ביד הבעל להפר אותו על אף שהוא קיים ועומד.

מאת המדוינים וגו'. פירש"י ולא מות המואבים וכו'

פרשת מטות

וידבר משה אל ראשי המטות. פירש"י חלק כבוד לנשיאים ללמדם תחילה ואח"כ לכל בני ישראל. י"ל טעם למה כתבה תורה ענין כבודם של הנשיאים דייקא במצוה זו. דהנה כל עניני נדרים מסורים ביד החכמים, איסור והיתר נחתכים על פייהם, והעם חייבים לקבל פסק דינם בלא ערעור ובלא נתינת טעם יען כי היתר נדרים פורחים באויר (תמ"ה 1) ועלולים ישראל לזלזל בכך. ע"כ הראה משה תחילה מזה זו שחייבים לחלוק כבוד לחכם ולנשיא בזה שלמדם תחילה ואח"כ לכל בני ישראל, וזמנו וילמדו כל העם לכבד את החכמים לשמוע בקולם ולא לסור מדבריהם.

ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ד'. המפרשים הקשו למה דייקא במצוה זו כתב לשון זה הדבר וגו'. וכן קשה מ"ש באוה"ה הק' מהו לאמר מאחר שברא אמר לראשי המטות גם לבני ישראל ולמי יאמר עוד. וצ"ב מאי שנא הכא שהדיבור היה אל ראשי המטות לחוד, בודאי היה למשה רבינו איזה טעם בזה. ונראה לבאר ע"ד המוסר, דהנה כאשר יזכיר החכם את העם צריך שהיה הוא עצמו מתוקן באותו ענין שמוכיחם עד קצה האחרון, באופן שיראו עליו באצבע כי הוא זה, דהיינו שבהלכותיו יהיה במציאות דוגמת השלימות באותו ענין, קשט עצמן ואח"כ קשטו אחרים, שא"כ לא יקבלו ממנו. וזהו שדבר משה אל ראשי המטות, למדם פרק בהלכות תוכחה כן, לבני ישראל לאמור, פי' כאשר תאמרו איזה ענין לבני ישראל, יהיה זה באופן אשר זה הדבר אשר צוה ד', שיוכלו להראות באצבע על התנהגות החכם זה הדבר אשר צוה ד', היינו שיראה במציאות רצון ד' בכל אורחותיו. וז"ש חז"ל בספרי כאן כל הנביאים נתנבאו בכה מוסף עליהם משה שנתנבא בזה הדבר, פי' דשאר נביאים אף ששרתה עליהם נבואה כמה פעמים אבל היה רק חזון ורוח שנתלשבה בו באותה שעה כדי למסור הנבואה לישראל, וזהו כה אמר ד', פי' הוא מסר דבר ד' כשליח בלבד, מוסף עליהם משה שנתנבא בזה הדבר, פי' שהוא עצמו היה בהתנהגותו דוגמת אותו ציווי בחוש ובמציאות ש שהיה אפשר להראות עליו באצבע זה הדבר אשר צוה ד', וזה עדיף על הרבה דברי מוסר ותוכחות.

דברי תורה מרבותינו הקדושים זיע"א

דרוש נפלא לפר' מטות מרבינו בעל מראה יחזקאל זי"ע

והנה זה הדבר הוא לשון זכר וכה תאמר היא לשון נקבה, וידוע שזכר הוא משלם ונקבה היא מקבלת, ואיחול במדרש **י"א** תשא ויחל משה להאמר ואומר ואיחול משה להאמר וישיבה למעלה אליו כן אמר לו הקב"ה למשה מה אעשה לשכר נשבעתי שאעשה עמכם כלה, והשיב לו משה רבש"ע תביט בתורהך אל יחל דברו הוא אינו מייחל אבל אחרים מחלין לו אני אתיך לך שבעתך, כך נאמר משה בהר דתני הוישב ויכביש הקב"ה עומד כן, וזהו ויחל משה כמה דאמר אל יחל דברו, ולפי"ז נאמר כיון שמשה זכר וקליים מצוה זו ^(דברים) בשמיים ברוחניותה, א"כ לא עשה לה לבוש גשמי, וע"כ הוצרך למקבל אחר שלישיש וגישים המצוה הוה לאמרה לבני ישראל, ולכן אמרה תחילה המצוה בבחי' דבור, שאז אמרה היה משפיע ע"ה מהקבלים עשי אמירה, ובהו תעלעל משה על שאר הנביאים שקיים מצוה זו ברוחניותה והיה הוא משפיע אחר"כ בחי' זכר, וע"כ נתבאר בזה הדבר כי זה הוא לשון זכר ודבור לשון קטק דבור היוצא מהגבורה, שמא"כ לא נביאים שלא יזכו לעולה ותמיד היה הם מקבלים ומשלימים הדבורים בעוונותם, כך נתבאר כי תאמר המורה על מדת נקבה. והוה שיעור הכתוב פה, תאמר משה אל ראשי המטות שכאן יצא בחי' דבור מן משה אל ראשי המטות לבני ישראל, לאמר, שהם עשי אמירה ולבוש בשביל ישראל לשבר את אונם, וטעם הדבר שהוצרך לו אל אמר, זה הדבר אשר צוה ה', כי מצוה זו תבליט בבחי' זכר הדבר.

והתיקון הנעשה למעלה על"י עבודתנו בארץ מתחת.
ולתפוסת ביאור נאמר, דהנה באדם אין מושבה חושיים והם
רק כבת של הנשמה בכל מקום אונים לו ולא ישמעו
עניים לו ולא יראו, ואף לקדש אלה הנשמות אינה מובגלת לשה
לא יראה אברי האדם בכל גופו וכל חושיי יפעלו בכל אבריו, ואין
יגבילו אברי האדם את כח הנשמה שחושם היראות לא יפעלו
ואין רק בעינים וכדומה, אגבנים כן הדבר כמו שיש באדם מר"ח
יוריר רק הנשמה ושט"ח גידים משמשים כמו כן ישנם בתפוסת
וכל אבר של גשמיים יש לו חושים וזהו והוא נמשך באברי
הגוף, מכל זה נוכל לשפוט אצל כח המצוה הם ברוחניות כמו
בגשמיים ונכח"ל ומבטרי אחוז אקלו (א"כ כ"ח), רק שאין אפשר
להשיגו על דבריו כמו שא"ל לנו להשיג הנשמה, וזהו שאמנם
ההולאים (שבת פ"ח) נתנה הדרך על השמים שקיימנו כל המצות
הברחיות.

ובזה מיישם מה שנאמר בכל מקומו וידבר ה' לא משה
לאמר, קדשה למה לא אומר משה לישראל באותו לשון ששמעו
מתקב"ח והו"ל וידבר ה' לא משה לדבר, או יואמר ה' לא משה
לאמר, ולפי תנ"ל שאין שפיר נשדקתה"ל אומר הדבור למשה
בדאי אומר המצוה ברוחניות, רק משה שהיה אדם גשמי
לכיש הענין אין לקיימו בגשמיים, והנה דבור הוא לשון קשה
ואמירה הוא לבוש מם בעצ אמתות (א"כ כ"ח), וזהו וידבר ה' כי
שמו הקדש"ל צא בחר"ל בד"ל משה, לאמר שנסמה עשה
לבוש דבור שיוכל הישראל לקבל דלוקימו.

פרשת מטות

ידור נדר וכו', יש לבאר עפ"י מ"ש **בקרשות יום טוב** עה"פ נשבעתי ואקיימה, שאם נשבע בפיו לקיים מצוה זה עצמו גורם שיוכל לקיים המצוה שנקלה יותר ע"כ. וז"ש כ"י ידור נדר וכוונתו שלא יחל בדבר של ה' כלומר ע"י לקיים מצוה, וזו היא הבטחה לכל היוצא מפיו יעשה, שבנקל יוכל לקיימה ע"י כח הדבור. (תפוחי חיים)

אנשי הצבא בזו איש לו. 'אנשי הצבא'
אנשים יראי ד' [עלהכבוד וידן] וכמו שכ' רש"י על החלצו
מאתכם אנשים, צדיקים, 'בזו' בזיון להם 'איש
לו' [ואם מייענן זין] איש אשר מתכוין לעצמו. (אור מלא)

ובלי הקודש – תביר. מרמז למה שכתב רש"י

שכלי הקדש זה הארון, והכוונה לארון שהיו מונחים

התורה, וזה שנרמז כאן פעם אחת ויחנה ברפידים ולא היה שם מים וכו', ללמד על הכלל בכל הזמנים דכיון שרפו ידיהם מן התורה מיד ולא היה שם מים.

ויסעו מקהלתה ויחנו בהר שפר. מובא בשם זקה"ק

בעל עטרת צבי שפירש הכתוב ויסעו מהר שפר ויתנו בחרדה, משום שהיה"ק החזוה מולבדץ אמר שיועד עונה לה פסוק המסכות מהלך הפי' ויסעו מהר שפר ויתנו בחרדה, ויהיה הענטרת צבי כי' תנה גמול שפיראם בקרור הר כמו שאמרו חז"ל במסכת פסחים (פח) על כאברהם שקראו הר, וגם מציעו דיעקב אבינו נקרא שפר שמו שאמרו חז"ל במסכת בבא בתרא (תת) שופריה דיעקב מעין שופרה דאדם הראשון, גם מצוי שציצא חזקו חרדה חרדה כמו שאמרו הכתוב (בראשית כ) ויהי חרד חרדה גדולה עד מאוד, והפירוש הוא כן, דהנה איתא בגמ' (שבת סג) לעתיד לבא יאמר הקב"ה לאברהם בניי חטאו ויאמרו לפני רבש"ע ויחזו עי קדושת שכן וכן יעקב אבל צחק לימוד וכות ואמר פלגא עלי וכו', ומצא שזמות לש' ישראל חלה ביצחק אל באברהם ועלי יעקב, וכן ויסעו מהר שפר ויתנו בחרדה חרדה, ודברי הקדוש' ש' לרומש כמה ששנו חז"ל במשנתנו (נדה טז) חרדה מוסלקת את הדמים, פי' ע"י מדת חרדה שהוא צחק וסלקה גיורת דמים לש' ישראל חז"ל. ואענה גם אני הצב"י בפסוקים אל, ויסעו מורמהם פריש'ו, ותרמו על פי לשון הרע על מרגלים כפריש'ו, וזהו

ויחזו ברמון פרץ ש' שהביאו רימון מאו"ר הרוצח שרע שעל פירות
א"י לנגלל וטאח דא פרץ ד' בעמור ר"ל. וסענו קהילות ויחזו חבר
שפר, בקהלתנו מרמון לחודש סלל נקהלים לחודש בתשובה
ותפלה, ויחזו חבר שרמון לר"ה תעקנו חרש שופר. וסענו
מאר שרמון, וסענו ויחזו בחרדה רמון ליום כפור הכל חרדים
במית הדין, וסענו ויחזו ויחזו במוקדלות רמון לסוכות
וזמן מצות הקהל וקריאת קהלת. ויחזו במצות רמון לחודש מר
חשוון נקט לשון סג' נחור, וסענו מנחתה ויחזו בחשמונה רמון
לחנהה חשמונה רמון שסלס, ויחזו חשמונה ויחזו במסורות
רמון לחודש סג' הושע מצועל עק' ירושלים, ויחזו מוסרות ויחזו
במנ עקן האובים עיקוק לישראל, וסענו שבני עקן ויחזו בחר
הגדגד רמון לחודש אדר מזל זדים גדי', וסענו מחר הגדגד
ויחזו בשרטתה רמון לחודש ניסן כולו בחר החודש אשר ישועות
במקומות.

פרקי אבות

איוזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעשייה ותפארת לו מן האדם (פ"ב מה, הנה האדם מורגל להבחין ולראות פגם בהתנהגות וזולתו אבל לא במעשיו הוא, וכמו שהמליצו על מ"ש במשנה (נגעים פ"ה) כל הנגעים אדם רואה חוץ מגנאי עצמו. כי על אחרים אדם רואה כל גנע, משא"כ אם הוא

עשה לי את החיל הזה, והיינו שיתרחקו ממדה זו, ויחנו בים סוף ששם ראו עין בעין שהשי"ת הוא הנותן כח לעשות חיל ויאמינו בד' וכו' (תפוחי חיים)

ואלה שמות האנשים למטה יהודה וגו' ולמטה

[illegible]

עצמו עושה כן נראה לו נאה ויאה ולא נראה לו כנגדו, והנה מי שגריל ללגלג על אחרים סופו שאחרים יזלזלו ויסללו דופי במעשיו אפילו הטובים, אך אם גריל לשבח ולפאר מעשי וזולתו ואפילו אם מפליג בלימוד זכות, וזכה שאחרים גם יעשו עמו כן, ו"ח שיזו דרך ישרה שיבירו לו האדם, כל שריאה תפארת לעושיה, פי' אם יפאר מעשי אחרים העושים, אזי סופו שתהיה לו תפארת מן האדם על מעשיו שלו.

עו"ל. מן הראוי לאדם להתבונן במחשבה תחילה בשני דברים בטרם

מעשה, א' אל המעשה נכון מצד עצמו, ב' מה יאמרו הבריות, והוא הסדר הנכון, תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, ואמרו כאן שלא יהפוך את הסדר להקדים את השני לפני הראשון, אלא יבחון מעשיו על פי הסדר הזה כי הראשון עיקר והשני טפל לו.

והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע

מתן שכרן של מצוות (עו). לכאורה הול'ל שאין ידוע מתן שכרן וכו' ומהו שאין 'אתה' ידוע זייקא, וכי לאחרים כן ידוע. וי'ל' הדנה' כל אדם נשאל לעת' ב'עיקר' מיד' לתקן מצוה השייכת לתקן' ונשמטו נכודע, לפיכך ידקדק בכל מצוה ויהיו כולן חמורות בעיניו, משום שעל כל מצוה ומצוה יש לו לחשוש אולי זו היא המצוה שבשביעליה יד' לזה העת' ואעפ' ש'הוא נראית כמזל קלה לגבי אחרים, וי' שאין 'אתה' ידוע זייקא.

מראש צורים אראנו

תולדות אבותינו ורבותינו הקדושים זיע"א

הסגולה הנ"ל וכך עשה ונפטר מהם.

לאותו ר' גרשון היה קרוב ומדוע ג"כ בשמו גרשון, הוא לא נמנה על עדת חסידי קאסאן, גם בביתו הילכו עכברים לרוב ולא יכול היה להם. ויהי כאשר שמע כי קרובו ר' גרשון הנ"ל נגמל מסבלו וכל העכברים הסתלקו מביתו מיהר ללכת אליו ולברך פשו דבר, והוא כמובן סיפר לו כי קיבל סגולה מרוב ותיכין ברחו והלכו להם, החליט ר' גרשון הלל לסייע אף הוא לרבינו ולבקש את הסגולה מפיו, אולם כאשר בא אל הקודש פנימה וסוחר בקשתו נתן לו רבינו את ברכתו בקצרה ה' יעזור לו, ותן ולא. גרשון נשאר עומד על מקומו והמתין. גרשון רבינו מה אתה עומד עוד, השיב כי קרובו ר' גרשון סיפר לו אשר בידו של הרבי תלת עשר נגד העכברים, תמה רבינו ושאל כלום מגרש עכברים אנכי? [י"ב אף עפעס אמיזען סראבערני?]

ועתה שמע ואמשלך כל משל, סוחר אחד בעל חנות בעיר קטנה נסע בעגלתו ובא אל העיר הגדולה ונכנס לקנות סחורה באחת החנויות הגדולות בעיר, את העגלה העמיד בחוץ והעמיס עליה את אריות הסחורה שקנה, בסוף היום כאשר כילה להעמיס את כל הסחורה על עגלתו, טרם צאתו לדרך בדק את העגלה ומצא כי אופני העגלה אינם משוחים בשמן כראוי ולא יוכל לסייע בלא שימשח את הגלגלים, אך השעה כבר היתה מאוחרת והחנויות ועגלות, שב איפוא ונכנס לחנות הגדולה ושאל את בעליה אם נמצא אצלו מעט שמן עבור העגלה, אל דאגה השיב הסוחר, במחסן שמור אצלי שמן גלגלים ובחפץ לב תוכל לקחת כל צורך וכך עשה. בתוך כך נודמן ברחוב ההוא בעל עגלה אחד שהיה זקוק אף הוא לשמן עבור עגלתו אבל אל להשיג כעת, והנה עיניו רואות את הלל מושח את אופניו, שאלו היכן השגת את השמן, סיפר לו הגה כאן אצל עמיתי הסוחר קיבלתי. מיד נכנס לחנות וביקש לקנות שמן גלגלים, הסוחר דחהו ואמר אין לי, התרעם בעל העגלה ושאל ומדוע לזה האיש נתת בשופי, הצטחק הסוחר והשיב, הלא תבין, זה האיש הוא אנכי מלקוחותי הקונה אצלי מניד סחורה בשווי רב ומסחר זה הוא עיקר עסקי ופרנסתי, והיות שבאים לכאן סוחרים רבים עם עגלות חייב אנכי להחזיק כאן במחסן שמן גלגלים כדי לסייע לקוחותי למשוח את אופני העגלה בעת הצורך כדי שיוכלו לשוב לעירם, אבל אין מסחרי בשמן גלגלים וע"כ אני יכול למכור לך.

כן הדבר הזה סייע רבינו משלו ואמר, ר' גרשון קרובך בא הנה בל עת ללמוד תורה ועבודת ה' ולקבל עזות לאהבה וליראה אותו שזה עיקר עסקי ועבודתי, לפיכך אני טורח בעת הצורך לסייע לו גם בדבר נשמי כזה כגידוש עכברים, אבל בסילוק עכברים גרידא אין אני מתעסק ואין זו מלאכתי.

לבינו ותיכין שאל את אשתו בפליאה אם מכרה את כל התבואה ואולם היא התפאלה על שאלתו באמרה שזה עתה בעוד יום היה הכל על מכוננו ואינה יודעת דבר על כך. הוא הבין כי מעשה גניבה היה כאן והודיע תיכין לחותנו אשר גר שם בשכונת הוועיקו את שוטי העיר שבאו תיכין ומיד. מאחר שהדבר אירע בימות החורף כאשר הארץ היתה מכוסה שלג, הכירו השוטרים בתוך השלג סימני אופני העגלה שנסעה משם וע"כ דרפו אחר הגולנים ולבסוף השיגו את כל החבורה, בראש כנופית הגנבים עמד איש א' שהיה ידוע כאחד מגנאמי העיר ונמנה על חבר המושבעים שהיו נוהגים לבא לפניו בעלי דין להתייעץ ולהתפטר והיה נקרא 'שופט זוטא'. וכעת התברר כי בלילה הוא עומד בראש הפורצים ומלססם את בני העיירה. הם הובילו לבית האסורים וכשנתפסו אמרו, לאותו דוד אי אפשר לעשות כל נזק כי יש לו רע. "ראבין" מאחורי השומר עליו שלא יאונה לו כל רע. וכעת נתברר לר' דוד גודל הנס שהיה לו כי אילו היה נמצא בבית בשעת הגניבה ויקרא היה יוצא לקול רחש הגנבים לבדוק שדחו, ואז היו רוצחים אותו תיכין, וע"כ שרבינו עכבו מלשוש לביתו ניצל ממות לחיים ונתבטלה הגזירה מעליו.

דרכו של רבינו **הבני שלשים** כאשר היה מזומן לבית מילה ובין את הברכות ותפילת אלוקינו ויא' וגו' היה נותן שם לילד הרך הנימול לרוב בלא שאלת מה ארץ אמר מעצמו ויקרא שמו בישראל פלוני בן פלוני. ואמר ע"ז גיסו הר"ק ר' אלימלך מטאש כי מלבד שהדבר הוא חידוש ואינו מצוי, גם כי הסכמת בעלי הברית להנהיג זה היא בגדר חידוש, אך גודל הפלא הוא בכך שמועילם אל קרה שנתן שם כשמו של אחיו או קצנו של הילד וכדומה מן השמות שאי אפשר לקרות, וזאת גם במקום שלא הכיר את בני המשפחה בשמותם.

לרבינו **הבני שלשים** היתה סגולה נגד מכת העכברים שהיתה בימים ההם נפוצה מאד, היו באים בשיירות ומכלים תבואה מן השדה מזון ובגדים מן הבית וכיו"ב, רבים התרוששו ומכה זו. למי הסתירו שהיה מתאונן לפניו כי הוא סובל בביתו ובחצירו או בשדה מן המכה, היה אומר לך לביתך עמוד בסמוך למקום העכברים ואמור בזה הלשון (ביידיש), יוסיפן בן חיה דרעזיא נכד הרב מקאזאוו פוקד על כל העכברים ללכת לבית תיפלתם. זו היא סגולה בדוקה ומנוסה, העכברים נסו לפקודתו.

פעם אחת בא מו"ר ר' גרשון עלעפאנט מקאראס אחד מגדולי החסידים אל רבינו והתאונן כי הוא ומשפחתו סובלים קשות ממכת העכברים המתרוצצים בביתו. רבינו הורה לו לומר דבר

סיפר הרב ר' חיים יצחק געלמאן ע"ה: אביו ר' דוד היה יליד העיירה בילקא, והיה רגיל לסייע לימי הפורים לקאסאן אל רבינו **הבני שלשים**. מנהגו היה להשאיר שם עד אחר ש"ק ובמוצ"ש שב לביתו. פעם אחת כשנכנס במוצ"ש שלאחר פורים בין שאר הורחים לקבל ברכת פרידה מרבינו, סרב לקבל באמרו אתה דוד ממתין בחוץ עד שאחרון הנכנסים יפירד ממני ואחר תבוא אתה. ר' דוד הלך בניתנים לביה"ד ואמר ויתן לך זמירות מוצ"ש, אולם כיון שהשעה נתאחרה וחשש מן יאחר את המרת ולא יוכל לסייע לביתו הפציר במשמש שיחלה את פני רבינו לקבלו להפירד שאם לא כן לא יהיה סיפק בידו להגיע אל הרכבת. המשמש נעתר לו ונכנס כמה פעמים אל רבינו בין גברא לגברא להזכיר כי ר' דוד המתין בעלום, אחר שהזכיר כמה פעמים שאל רבינו בקפידא, מה נחפו הוא כל כך הבילקא? [חאס איטל ערד יוד דבר בילקא], ושבו נאלץ ר' דוד להמתין עד שנפרדו אל האורחים אז נכנס הוא אל רבינו להפירד, אולם גם עתה דחה אותו באמרו עוד יבואו אנשים להלך ואיך האחרון, ואכן הגיעו אח"כ אנשים מהסביבה שלא שבתו שם בשבת. אחר שנפטרו מלפני רבינו כל האנשים הללו עדיין לא אבה לקבל את ר' דוד והבטיח לו כי כאשר יבא זמנו להיכנס יקרא לו, ובהכרח כבר נשאר שמה ללון. ביום ראשון בבוקר אמר לו רבינו: דוד לא שכחתי ולא אשכח אותך, כאשר יבא הזמן לא אעכב אותך אף רגע אחד, וכך נאלץ ר' דוד להשאיר בקאסאן כל השבוע וגם לשב"ק.

במוצ"ש תיכין אחר הבהלה עוד טרם ניתן רשות לאורחים להכנס להפירד מרבינו, שלח לקרוא לר' דוד ונפרד ממנו באמרו, היה חזק דייך ואל תירא, לא יאונה לך כל רע וכל הפחד כבר חלף ועבר, רק זאת איעצך את המעשה אשר תעשה, בדרכך מחלו הרכבת לביתך. [ביתו היה במרחק כמה קילומטר מחמתה והיה עליו ללכת רגל ידע] ר' דוד כי כאשר תלך דרך היער ייקרו לפניך כמה מיני חיות רעות ומשונות זו מזו ואף יגשו אליך בסמוך ממש בתוך ד' אמותיך, ואילו אתה אל תירא ואל תתחל, לא תעשה מאומה, לא תצעק ולא תאיים במקל עליהם, אבל מקל יתוך בידך וכן תלך לבטח דרכך עד הגיעך לביתך בשלום, ויעוד זאת תדע כי גם בבואך לביתך לא תמצא הכל על מקומו כאשר הנחת בצאתך, ובזאת פטרו רבינו לשלום.

הוא נסע עוד במוצ"ש לביתו נרעש ונפחד מן הדברים שיצאו מפי רבינו, ואכן בדרכו קרחה הכל כפי אשר צפה רבינו, והוא בבטחונו שמר פקודת רבו ולא שינה מכל מינו, ונשעתיים אחר חצות הלל הגיע לביתו בשלום. בהנכנס לחצר ראה והנה השדה שדה התיירס שלו אשר טרם נסיעתו היתה כבר עומדת בקמותיה ומאלה תבואה גבוהה קומת איש, נתרוקנה לגמרי וכל התבואה נעלמה כמוך אשר תדפנו רוח, הוא נכנס

הילוכם בקודש

עבודת והנהגות מרבותינו הקדושים מקאסאן וצוק'ל

מנהגי ר"ח אב ותשעת הימים

א. בפרשת מסעי, כשהיה מטות מסעי נפרדן, קרא רבינו האור מלא בחול לשלשת העולים כמו שנזכר בהסידורים, ובשבת הן כשהיו מחוברים הן כשהיו נפרדן לא הפסיק בהמסעות וקרא עד שלשי לכתן כשהן נפרדן, ולרביעי כשהן מחוברים.

ב. אם הל חודש אב בשבת אמר רבינו שמפטירין 'שמעי' ולא 'השמיים כסא'.

ג. בתשעת הימים של תחלת חודש אב אמרו תתנון, ולא נהג 'לסיים מסכת כדי לעשות סעודה ולאכול בשר.

בשורה טובה לשוחררי תורה וחסידות

ניתן לשמוע את שיעוריו הנפלאים של כ"ק אדמו"ר שליט"א

בספר הק' 'אוצרות חיים' למהר"ח במערכת 'קול הלשון'

השיעורים נאמרים באידיש ובלשון הקודש

כמו"כ ניתן לשמוע את יתר השיעורים הנאמרים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א

בפרשת שלש, חסידות, פרק: יחוד ועוד

מס' ישיר לשמיעת השיעורים 0732951351

שמעו ותחי נפשכם